

Opis predmetov za program Sociologija – Menedžment človeških virov, znanja in organizacij

1. letnik		
Zap. št.	Predmet	Vsebina
1	Ekonomska sociologija	Razcvet ekonomske sociologije konec 20. st. predstavlja poskus preseganja ostrega in neproduktivnega ločevanja ekonomskih in socioloških analiz in konceptov. Velik del prispevkov v okviru sodobne ekonomske sociologije je tudi alternativa »ekonomskem imperializmu« v družboslovju in neoklasični ekonomski paradigmi in razlagi ekonomskih in družbenih pojavov. Ekonomsko dogajanje je umeščeno v družbo. Je posledica delovanja družbenih akterjev v kontekstu obstoječih družbenih struktur. Ekonomske institucije nastajajo, delujejo in se spreminjajo v družbenem kontekstu. Namen predmeta je seznaniti poslušalce z analizo in razumevanjem družbene determiniranosti ekonomskih pojavov. Predstavljeni bodo koncepti, ki uporabljajo sociološko perspektivo (in tradicijo) pri analizi sodobnega ekonomskega dogajanja. Teoretične in metodološke vsebine bodo povezane z analizo aktualnih družbenih in ekonomskih trendov in pojavov, kot so npr. sodobne lastniške in ekonomske spremembe, uvajanje skupne evropske valute, delovanje finančnih trgov in nesorazmerna delitev ekonomske moči med spoloma. Osrednje teme: ekonomska sociologija na prehodu iz 20. v 21. st.; primerjava ekonomskega in sociološkega metodološkega pristopa; zaupanje in sodelovanje v ekonomskem življenju; redefinicija kapitala v ekonomskem življenju (pomen socialnega kapitala); družbena konstrukcija in umeščenost ekonomskih institucij (denar, trg, lastništvo); gospodarske družbe – spremembe, okolje, mrežni odnosi v organizacijah in med njimi; globalizacija – delitev moči med državami in znotraj držav; spolna konstrukcija ekonomskega življenja; družbeno ekonomske spremembe v državah Vzhodne in Centralne Evrope.
2	Evropsko korporacijsko pravo	<ol style="list-style-type: none"> 1. Primerjalno pravo gospodarskih družb <ul style="list-style-type: none"> • harmonizacija prava družb v EU, • pravica do ustanavljanja sedeža, čezmejni prenos sedeža, čezmejne združitve, • korporacijsko upravljanje v izbranih državah, 2. Evropsko finančno pravo <ul style="list-style-type: none"> • pravna ureditev trgov finančnih instrumentov v EU, • evropsko in nacionalno bančno pravo, 3. Evropsko davčno pravo <ul style="list-style-type: none"> • temeljno o davčnem pravu, • harmonizacija davkov v EU in svetu, • meddržavno sodelovanje na področju davkov,

		<p>4. Evropsko pravo intelektualne lastnine</p> <ul style="list-style-type: none"> • temeljno o pravu intelektualne lastnine, • pravo intelektualne lastnine v EU, • pravo intelektualne lastnine v izbranih državah, <p>5. Evropsko konkurenčno pravo.</p>
3	Strateški menedžment človeških virov	<p>Predmet gradi na poznavanju temeljnih konceptov, ki jih spoznavamo pri predmetu strateški menedžment človeških virov (SMČV). Problematiko SMČV proučujemo poglobljeno, na višji ravni zahtevnosti z obravnavo strateških dilem, strategij in modelov. Na osnovi temeljne literature obravnavamo vprašanja: pozicija in vloga MČV v strategijah organizacij, oblikovanje MČV strategij – najboljša praksa vs. kontekst, MČV kot temelj strateških prednosti, formiranje (skupin) sodelavcev v organizaciji in usklajevanje interesov, moč menedžmenta, glas sodelavcev in legitimiteta, učinkovitost in zavzetost sodelavcev in njihov vpliv na organizacijo, MČV v različnih sektorjih. Obravnava strateških razvojnih vprašanj poteka v projektnem sodelovanju z organizacijami in menedžerji človeških virov.</p>
4	Industrijski odnosi v Evropi	<p>Pri predmetu uvodoma predstavimo osnovne značilnosti industrijskih odnosov kot znanstvene discipline ter opredelimo ključne tipe regulacij zaposlovanja in zaposlitvenih razmerij v Evropi in njihove skupne značilnosti, vključno z deskripcijo institucionalnih mehanizmov in regulacij na ravni EU.</p> <p>Predmet je osredotočen na predstavitev ključnih značilnosti in novejšega razvoja izbranih primerov nacionalnih sistemov industrijskih odnosov. Fokus je na poglobljenem študiju metamorfoz nemškega in italijanskega sistema, ki sta za Slovenijo in nekatere jugo-vzhodne evropske države in razvoj njihovih sistemov industrijskih odnosov, že zaradi geografske bližine ter pretokov in povezav s temi okolji, še posebej pomembna. Osrednji vir s pomočjo katerega bomo skušali interpretirati temeljne razvojne trende je knjiga W. Streecka Re-Forming Capitalism, v kateri avtor sistematično analizira inkrementalno spreminjanje institucionalnih regulacij v območju petih 'sektorjev': kolektivnih pogajanj, intermediarnih organizacij, socialne politike, javnih financ in korporativnega upravljanja. Pri predmetu bomo s pomočjo primerjanih analiz ugotavljali stopnjo v kateri je možno te spremembe, ki v osnovi imajo značilnosti postopne dezorganizacije podedovanih institucionalnih obrazcev oz. liberalizacije povojnih regulativnih mehanizmov, generalizirati in jih razumeti kot dimenzije procesov globljega preoblikovanja in reformiranja sodobnega kapitalizma. V tem kontekstu se bomo, v drugem delu predavateljskega cikla, lotili analize razvoja industrijskih odnosov v izbranih državah jugovzhodne Evrope (vključno z izbranimi primeri sistemov iz višegrajske skupine držav). Analizirali bomo zgodovinska ozadja in oblikovanje različnih tranzicijskih obrazcev teh sistemov v kontekstu regionalnih in širših integracijskih procesov.</p>
5	Ekonomika dela	<ul style="list-style-type: none"> • Ponudba dela in povpraševanje po delu, neoklasična teorija trga dela • Keynesianska teorija trga dela • Teorija življenjskega cikla in upokojevanje • Trg dela in migracije, ekonomika delovnih migracij

		<ul style="list-style-type: none"> • Izobraževanje in človeški kapital, teorija človeškega kapitala, • Investicije v delovno usposabljanje, ekonomika delovnega usposabljanja • Družbeni vidiki delovanja trga dela
6	Socialno podjetništvo	<p>V okviru predmeta bo socialno podjetništvo obravnavano kot močan trend, ki spreminja karakter neprofitnih organizacij. Te so obravnavane kot pomemben strukturni element evropskih blaginjskih sistemov. To pomeni, da bodo najprej predstavljeni družbeni pogoji v katerih so se izoblikovali različni blaginjski sistemi; pojasnjena bo vloga javnih in zasebnih neprofitnih organizacij v njihovih okvirjih. Posebna pozornost bo posvečena analizi reformnih procesov sedanjih držav blaginje; pojasnjeni bodo njihovi učinki na spreminjanje vloge in pomena NPO v današnjih evropskih družbah s poudarkom na kritični analizi fenomena socialnega podjetništva. Fenomen socialnega podjetništva bo obravnavan iz različnih zornih kotov (definicija socialnega podjetništva, profitno podjetništvo vs. socialno podjetništvo, umestitev socialnega podjetništva v trikotnih blaginje). Izpostavljene bodo tudi različne dileme, ki se pojavljajo ob razvoju socialnega podjetništva (komercializacija neprofitnega sektorja in privatizacija socialnih storitev z vidika sprememb države blaginje).</p>

2. letnik, modul Menedžment človeških virov in znanja		
Zap. št.	Predmet	Vsebina
1	Menedžment znanja	<p>Študenti bodo uvodoma seznanjeni z epistemologijo znanja. Posebna pozornost bo namenjena organizacijskemu učenju, principom učeče se organizacije, usklajevanju organizacijskih strategij s sistematičnim uvajanjem strategij menedžmenta znanja. Pri tem se bomo osredotočili na organizacijski in procesni nivo.</p> <p>Družbena dimenzija menedžmenta znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individualno učenje • Skupinsko učenje • inovacije in upravljanje z IKT procesi • skupnosti praks • Kaizen dogodki • Think Tanks <p>Tehnološka dimenzija menedžmenta znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znanjski portali • pripomočki za menedžment inovacij • skupinski software • menedžerske prakse • intraneti

		<ul style="list-style-type: none"> • menedžment informacij • menedžment vsebin • skupinski software
2	Izobraževanje in razvoj človeških virov	<p>Ekonomski in tehnološki razvoj, družbene spremembe in spremembe v izobrazbenih in kvalifikacijskih zahtevah dela ter razvoju človeških virov v različnih okoljih; procesi globalizacije in znanje kot ključni dejavnik konkurenčnosti; spremembe pri pristopih razvoja človeških virov; ujemanje problem; investicije v izobraževanje. Izobraževanje in kvalifikacije ter dostop do poklicnih položajev – funkcije izobrazbe pri zaposlovanju in razmeščanju na poklicne položaje. Spremembe izobraževalnih sistemov kot odgovor na spremenjene potrebe ekonomije in delovnih mest. Delitev odgovornosti za razvoj in vlaganje v izobraževanje med državo, gospodarstvom in posameznikom; razvijanje kompetenc in ključnih (generičnih) kvalifikacij, izboljševanje dostopnosti do kvalifikacij; povezovanje učenja in dela. Determinante kariernega razvoja. Sodelovanje med izobraževanjem in gospodarstvom. Razvoj kompetenčnih modelov. Izbrane teorije učenja in izobraževanja. Odnos med zaposlenostjo in zaposljivostjo. Poklicna profesionalizacija.</p>
3	Magistrsko delo	<p>Predmet zagotavlja teoretično in metodološko osnovo, potrebno za dokončanje magistrskega dela na študijskem programu Sociologija-Menedžment človeških virov, znanja in organizacij.</p> <p>V sklopu predmeta bodo predavatelji in študenti razpravljali o teoretičnih in praktičnih (kvalitativnih in kvantitativnih) metodoloških vprašanjih, povezanih s pripravo magistrskega dela. Predstavljeni bodo primeri ustreznih raziskav in metod za njihovo analizo. Poleg tega bodo predstavljeni teza kot konceptualni okvir kot tudi njeni ključni elementi. Potem bodo obravnavana naslednja vprašanja: identifikacija teme in raziskovalnega vprašanja, raziskovalne metode, izbor enot raziskovanja, način izdelave disertacije. Na podlagi zgoraj omenjenih tem bodo študentje lahko določili in izboljšali svoje dispozicije. Na tedenskih sejah bo potekala razprava o relevantni literaturi in raziskovanju študentskih del.</p>

2. letnik, modul Upravljanje organizacij		
Zap. št.	Predmet	Vsebina
1	Spol, delo in organizacije	<p>Družbena delitev dela in organizacijsko delovanje potekata v kontekstu obstoječih družbeno določenih spolnih vlog moških in žensk. Spol predstavlja ključni dejavnik vključevanja/izključevanja na trgu delovne sile, vertikalne in horizontalne poklicne mobilnosti kot tudi vključenosti v neformalno/neplačano delo. Spolno določena razmerja, ki se (re)producirajo v organizacijskem življenju, temeljijo na eksplicitnem in implicitnem upoštevanju spolne delitve dela in pripomorejo k ustvarjanju in ohranjanju stališč, simbolov in načinov delovanja in komuniciranja, ki izražajo in podpirajo spolne stereotipe in spolno hierarhičnost. Analiza povezanosti spola, dela in organizacij pomaga razložiti razlikovanje in vrednotenje vrst dela (neplačano/plačano), dejavnosti (feminizirane/maskulinizirane) in sfer življenja</p>

		<p>(zasebno/javno).</p> <p>Obravnavane bodo naslednje teme: rekonceptualizacija koncepta dela danes, spolna delitev dela, spolno določena organizacijska kultura, spolnost, delo in organizacije, delitev organizacijskih vlog in moči po spolu, spolna segregacija poklicev in razlike v plačah, feminizirano skrbstveno in emocionalno delo, globalizacija feminiziranega dela, smernice spolne delitve dela in zaposlovanja v Sloveniji, EU in svetu.</p>
2	Upravljanje gospodarskih družb	<p>Predmet je oblikovan tako, da študentom omogoča celovit vpogled v problematiko in odprte teme na področju upravljanja gospodarskih družb.</p> <p>Predmet je sestavljen iz treh delov. Začne pri konceptu korporacije in lastnine, analizira proces ločitve lastniške in upravljaljske funkcije ter prikaže intelektualno debato znotraj katere se rodi pojem korporativnega upravljanja (skupaj s pregledom pravne, ekonomske in sociološke teorije).</p> <p>V drugem delu sledi analiza modela upravljanja in analiza pogojev pod katerimi lahko deluje. Ključni pogoj je delovanje trga vrednostih papirjev, prevzemnega trga in trga managerskega talenta. V tem delu obravnavamo funkcijo, delovanje in regulacijo vseh treh trgov kar obogtimo z analizo primerov.</p> <p>V tretjem delu se osredotočamo na vprašanje variabilnosti in konvergence med sistemi upravljanja. Kakšna je vloga OECDja in njegovih načel upravljanja? Ali je model in tehnologija upravljanja relevanten v pogojih koncentriranega lastništva v večjem delu sveta z izjemo ZDA in VB. Kakšna je vloga družin in skladov. Kakšne strategije upravljanja zasledujejo veliki investitorji (penzijski in vzajemni skladi, suvereni skladi, agresivni delniški in tvegani skladi ter aktivisti).</p>
3	Magistrsko delo	<p>Predmet zagotavlja teoretično in metodološko osnovo, potrebno za dokončanje magistrskega dela na študijskem programu Sociologija-Menedžment človeških virov, znanja in organizacij.</p> <p>V sklopu predmeta bodo predavatelji in študenti razpravljali o teoretičnih in praktičnih (kvalitativnih in kvantitativnih) metodoloških vprašanjih, povezanih s pripravo magistrskega dela. Predstavljeni bodo primeri ustreznih raziskav in metod za njihovo analizo. Poleg tega bodo predstavljeni teza kot konceptualni okvir kot tudi njeni ključni elementi. Potem bodo obravnavana naslednja vprašanja: identifikacija teme in raziskovalnega vprašanja, raziskovalne metode, izbor enot raziskovanja, način izdelave disertacije. Na podlagi zgoraj omenjenih tem bodo študentje lahko določili in izboljšali svoje dispozicije. Na tedenskih sejah bo potekala razprava o relevantni literaturi in raziskovanju študentskih del.</p>